

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De [de]testabilitate ire. Ser. XLII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

De detestabilitate ire

rimētes. Quid gerat ireri? facies docet ipsa ru
bore rē. Et q; mars sua caliditate cholera; d;
mouerētis sub specie martis moraliter innue/
bant sex p ditiones ire q sunt

- Infamia infecta
- Volubilitati subiecta
- Ira est Passione receta
- Iudicia affecta
- Rapina allecta
- Bellis collecta

E
Ira

Primo ira ē infamia infecta. Sic em̄ mars ad
modū furibūdi hoīs describit: sic irar^o insanies
esse p̄uincit. Un̄ Gene. li. ij. d ira ait. Illa via
celerior ē ad insanā q̄ ira. Et Arist. vij. Ethic. de.
q; ire r̄ p̄cupiscēte v̄nerē cor̄p̄ trāsmutat cor̄p̄
r̄ q̄bus dā insanias faciūt. Hoc ar̄ i motib; r̄ ge
stib; apparer irati hoīs. q; dū est i passiōe videt
isanire: vt ostēdit Gene. li. j. de irā dicit. vt sci
as nō ēē sanos q̄s ira possidet: ipm̄ habitū illo
rū inuere. Et i eodē li. de. Ira ē breuis infamia.
D; q̄s ad sē sū videm^o aliq̄s iratos ita cur/
bari: q; more furiosoz; clamāt; p̄cutiūt; d̄struūt
seipos mordēt aut ledūt: r̄ ita nesciūt qd faciūt
Quorū etiā tales ex mltiplicata ira vsum rō/
nis p̄dūt. Bene igit̄ ira vt mars describit isā/
nia infecta. **S**ecūdo ira vt mars ē volubilita
ti subiecta. Jō em̄ i curru pingit: q; hō i ira nul
la stabilitate fulcit: fm̄ q; cholera q; ē mobilis
r̄ ignee nature i eo dñat: ita diūsimode de vno
in aliū volutat. Jō d̄ ifacuato p̄ irā d; Eccl. xxx
ij. Precordia faciūt q̄s rota plaustrī. Alia trā/
lario h; carrulo plaustrī. Ira em̄ ē inimica rō
ni: imemor sui: p̄clusa p̄silijs; r̄ varijs agitāt
causis: ait Gene. li. ij. de ira. Sed cur^o cui ira
insidet; ē opinio q̄ sibi adheret. Quattuor roce
q̄b; vebit sūt q̄tuor passiōes q̄b; ad vindictā
ipellit. vīz ipeuoositas; inq̄teratio; p̄sūptio; er
audacia. De q̄b; d; Esa. v. Roce ei^o q̄s imper^o
rēp̄stat. Irati ei^o ducunt cholera; q̄s plau/
stro ipeuooso vebunt. **T**ertio ira vt mars ē
passiōe receta: qm̄ sic mars h; capite galea coop
tū: ita ira h; iudiciū rōnis r̄ intellectū cecū r̄ ob
umbratū. Nam vt d; Qui. in meramor. Lum
mars ioui suplicare voluit vt Romulū deifi
care: galeā a capite d̄posuit. qd signat deponē
dā ēē passiōe ire siq̄ velit supiora cognoscere.
Ira igit̄ h; rōnes regere r̄ obnubilare. q; vt ait
Laro. Impedit ira aīm ne possit cernere vey.

Ira
vo
lubi
ca
ti
sub
ie
ct

Ex
plū

Quarto ira vt mars ē vindicte affectua. et
dicit affi^o sūm potestas ē cū flagello depicta. q; sic flagel
lū ē instrumētū p̄uisionis r̄ correptionis r̄ p̄uini
tionis illatiū: ita flagro dicitū. eo q̄stuar v̄rar r̄
p̄uetar: vt d; in Latholicō. Et Eccl. xxvij. Fla
gelli plaga litore fac: ita ira p̄ vindictā p̄curit
r̄ p̄unit rē. Nō ē q; irar^o cū se vindicare desp̄at
p̄ristat. Prop̄tea d; Aug. Ira ē tristitia ex im
potētia se vlciscēdi. cū nō credit v̄l sperat se vi
dicarū; gaudet r̄ letat: vt d; phs. ij. Rhetor.
Imo irati intransū delectant i p̄uisione q; vin
dicte ab eis illate ipsi dulciores melle r̄ lacte

Ira
vi
di
ca
affi
ctur

estimant. De illis flagellis p̄uisionis dixit Ro
boam sibi subiecti; onus sūi sibi alleuati p̄
tentib; r̄ grate iugū a patre eis ipositu; q̄ren
tib; iij. Reg. xij. Pater me^o cecidit vos flagel
lis: ego cedā vos scorpiōib;. **Q**uico ira vt
mars est rapine allecta: qd p̄ lupū designat: q; p̄na all
manti p̄secrabat. vñ i sc̄ptura sacra lup^o rapar
notat Gen. xlij. Lupi em̄ nocte raproz q̄lib; de/
signat. Et iō fm̄ Brego. sup̄ Ezech. furibūdi r̄
irati p̄ncipes ex cholera terras adiacētes deua
stātes; inrēdētes r̄ dep̄dātes: lupis sūt siles. sic
p̄z Ezech. xxij. vbi d; Principes cor̄p̄ q̄s lupi
rapieētē p̄dā. Sic em̄ lup^o ouem q̄ nunq̄ em̄
leste inuadit; iugular r̄ occidit; ex sola malicia:
etiā cum nō esurit: sic irati p̄ncipes subditos r̄
paupes. Et iō ait Gene. li. j. de ira. q; nullū ani
mal tā horrendū r̄ tā p̄niciosū est sic ira. Et sic
lupi depaupane simplices dū cor̄ deuastrāt; de
lacrāt iumēta r̄ oues. Sic mali r̄ furiosi p̄nci
pes dū spoliāt iniuste exactionādo r̄ excoziādo
paupes. Un̄ Eccl. xij. Oburgatio r̄ ira anni/
bilabūt substāciā. Et sicut lupi feroces immig
ra aialia sūt; imisericores et donec mordaci/
dilamāt pecudes isonnes: ita illi ad vltimū v̄/
duar; r̄ pauper; nō s̄cutunt misericōdia; eos q̄
uāt vt bestie crudeles. q; d; Prouer. xxvij. Ira
nō habet misericōdia; neq; eripens furor. **S**e
xto vt mars ira ē bellis p̄ecta. Et idcirco d; q;
popul^o neutroz; i honore marti; gladij r̄ ensi/
bus sacrificabāt. Per qd̄ inuit; q; sicut mars
deus belli d; r̄ sanguine sicut acilices merite: vt
d; Alan^o vbi s;. Sic irati sūt bellicosī: r̄ chole
ra mori mor ad arma sūt parati r̄ ad ināsiōē
r̄ vindicte appetitiui. Ira em̄ fac̄ audaces r̄ im
porunos r̄ minaces. Un̄ Arist. ij. rhet. ait. Q;
i ira cristētes s̄ auisui. Et iō ira vocat̄ mauoz;
id ē mares vīas. tū q; pugna ex ira p̄inet ad
mares nō mulieres. tū q; in ore gladij deuoz;
mares: iuxta illud Deur. xxij. Gladi^o me^o de/
uozabit carnes rē. Rogem^o q̄ deū vt sua mi/
sericordia nos respiciat ne vincamur passiōib;
ire. sed vt ira iusta r̄ bona d̄i iniuriā vindicem^o.
p̄ quā h; grām r̄ eādē gliaz; p̄seq̄ valeam^o Amē

Ira
ras
pina
alli
ctur

Ira
est
bellicos

De detestabilitate ire. Ser. XLII.

Frascimini et no;

Lite peccare. psal. iij. In p̄cedēti fm̄o;
ne audisti; qd̄ sic ira fm̄ esse nāle r̄ mo
rale. r̄ q̄lit a poet̄ describat. q; etiā sine ei^o p̄dij
tōes male. Nūc p̄sequē vidēdū est de alijs ma
lis ire p̄ditōib;: p̄ q̄s merito cuiuslib; hoī ira ē
detestāda r̄ fugiēda: ne irascēdo hō deū offēn
dat r̄ peccet: iuxta iēbēa. Frascimini r̄ nolite pec
care vbi s;. **P**ro grā Aue maria. **F**rascimini
et no. pec. vbi s;. **I**n p̄nti fm̄oe r̄ sequētib; vt
dendū erit de his q; valēt ad detestatiōez; ire. ex
q̄b; merito q̄libet hō caute inutgilare d; ne pas
sione ire frāgat̄ aut vincat̄. In p̄nti ar̄ s;. inrē/
do dicere de trib;: ex q̄b; ira ē detestabil; vīz de

B

Ira
est
ex
cuoz

Ex
plū

triplici testimonio sceturaz: vt prz infra
Legis naturalis.
Legis diuine.
Legis canonice.

Ira est deestabil testimonio

Prio testimonio legis nalis. Et b triplicie. vtz p rones nales: p phos z poetas: z p expla. **Q**uanto ad rones nales est norandū qz ira nascit ex qtuor. Prio ex malo nocino false ap prebēso. i. ex errore qd qd aliqd sibi cogitat noci nū: qd tū nō ē. Sic em ois canis videns cetera/ neu ingrediētē curiā vl' domū dñi sui/ estimat eū furē vl' inimicū: z stari ad irā accēdit: illū ag/ gredit: qd eū latrat: z qnqz mordet. sic hō qn ap pbēdit aliqē sibi fore inimicū/ stari mouet ad irā: z qd eū clamar z mordet p detractōes. Nā ex falso appbēso qnqz comitāt maximū malum.

Exēplū

Exemplū dicit Seneca. li. d. ira. Qdā iudex con dēnauit qndā militē accusatū d morte comitū/ ronis: eo qz duo illi eēt in via: z vn' sol' redit/ set vn' putabat q vn' occidisset aliey. Et cum cēturio post latā sniaz duceret militē ad suspē/ diū: vidit militē veniētē. p q iste morie comitū/ car' erat. z sic ambos dixit ad iudicē. Iudex qo irar' dixit pmo. Te iubeo inexcitari: qz tam dānar' es. Secdo ait. z te silr: qz cā morie comi/ lironis cui fuisti. tertio dixit cēturioi. Et te silr: qz missus occidere militē noluisti. Ecce qñt sce leri ē iracūdia: z qñtū deestāda z fugiēda est cā furor: qz tres punie iudex irar' ob vn' ino/ centiā. Ira hodie iueniunt iudices siue officia/ les: pfecti z alij: q nō sūt pcenti punire rei: s; ēc acrozē inocētē: fingētes cas iustas: vtz qz for/ re nō debito tpe accusauerit ipm reū. vl' rē sibi ablatā iuste: z oblatā eādē sine volūate iudic' recepit. vl' qz sine p'sensu iudic' aut official' cū aduersario pcor daverit. aut nimis diu tarda/ uerit rē hāc ad se deduci. vl' qz forte ad alios p duxerit cā pcor die. z sic d' alijs. Et iō d' Greg. Quicqd furor suggerit/ receit putat. **S**ecdo ira nascit ex vbo pugitūo z accēso. Quarto em ps nobilior corpis pugitūo hō cit' pcurbat z ad iracūdiā puocat. Sic David q fuit mtrif sim' fm illd ps. Memēto dñe David z omis māsuetudis ei'. audiro vbo Nabal carmeli di cent'. Quis ē David: z qd ē fili' Isai' z q se pu eri ei'. hodie venerūt fui q fugiūt dños suos. miserat em David ad Nabal cui bn' fec' circa pastores gregū suoz: vt daret illi cibū q neca/ r' erat: cū nabal valde diues eēt. Et noluit na bal: dicēs vba pmissa pūgitūa. Que cū coq'uit ser dauid: irar' ē vebemēt. z ait ad suos suos. Accigat vnusqzqz gladio suo. h' faciat mibi dē z addat si remāebit hō d' Nabal zc. S; dauid mutauit p'ostēū p' Abigail vxorē Nabal: q si bi occurrit cū cibis z v'bis prudētib: z cōpescu it eū. vtz. i. Regū. rrv. p' qd dō sūspit sibi cā post mortē Nabal i vxorē. vt prz ibidē. **T**er cio nascit ira ex facto lesiuo ipēso. vt ex p'ussio ne: vulneratōe: rez ablatōe: aut turbatōe: fame lesione: z sic de alijs. **U**n' dicit Aristot. in li. d. aia/

lib. q oia aialia qñtūcūqz mima si ledunt: ad ira p'cāt. Rō ē a filij. Ille q bz custodire ciuita tē: qñ sentit aliquē ipm i'festatē/ subito clamar z oēs ad defēsiōes excitat. Sic potētia irascibi lis bz boiem custodire. Et iō qñ videt q hō vl' aial i'festat: mox alias vires excitat vt a lesiōe se defendāt. **Q**uarto nascit ira ex signo indi gnatio oñso. Si q ire s' locutiōes subtrahere ire facit auertere: n loq' cū eo qd quē irar' es. decia/ re scorsū a via qñ videt' eū. saluanti si mēdēre aut signū amicitie sibi n' exhibere. z sic de alijs. **U**n' qñ vexillū alicui' p'yrāni occulte b' i castro: h' tā capriū sic castri: nō eū prz caprio nisi qñ ve xillū erigit. Sic qñ ira ē in aīo capri' ē hō a dia/ bolo. s; tñ caprio nō videt' nisi qñ signa odij et tre māifestant' exteri: qd ē valde piclōsū. **M**o nus ei nocet ignis inclusus z radē p fumū ex/ rince' qz ab ex p'diēs. sic min' ira nocet si i corū de retinet' z radē suffocat: qz si extiori signo oñ dat'. De h' pla in seqntib' parebit.

Signa

Secdo ira oñdit eē deestabil' ex lege nali: te stimonio phoz z poetas. Prio q notadū qz ira nocet hōi qd r'upl'r: vtz qz

S

- Inducit inordinatōes
- Tollit cōpassionē
- Obnubilat sensū z rōnē
- Suggerit maledictionē

Prio ira inducit iordiatōs. vñ Arist. iij. Eth. Iracūdy dr: qz iracūdoz sūt tres species. Quidā em sūt doz tres acuti: qdā amari: qdā difficiles siue graues spēs. Acuti z ad irā veloces sūt illi q cito z vebemēt irascunt' z ex leui cā: et cetā de facili ab ira ces/ sante. Et hoc cōptim in rlibo q nō retinet' irā in cordib: s; statim irā suā māifestant' qbusdā si gnis extiori' p' velocitatē mor' ire. Et ad il' Ira felle lā spēm ire marie disponit' choleric' p' suber a dr qz ex litatē cholere. Et hāc spēm vocat Dam. fel. Nā amaritū p'per facilitatē mor' talis ira fel vocat. qz cito die fellis accēdit: vt d' s. Tho. i. ij. q. rlvj. ar. viij. Et talē pcedit irā hūc bi q hūc claz sanguinē z in calore distē peratū: q sanguis est gālis spume z forme cū trine/ mltū accēsus. Et iō cor aprat iracūdie feruentē p'per spm similit' cōplexiōis qui gñā tur ex eo: Licz aut sic iracūdi peccēt ex passiōe tñ ex duratiōis paruitate officit' coz p'ctm ro/ lerabile. **U**n' Arist. iij. Eth. Iracūdi velocit' ira scūt z velocit' p'gescūt. Et h' hūc optim q irā nō retinet'. Et tales brūs Greg. v. mora. in fine: vl' ca. penul. assimilat' stipul' facillime ardētib: ce leuissimē cessantib: **U**n' ait. Nonullos ira cito accēdit: sed facilius deserit. **H**i accēsus cala/ mis sil'es dñi vocib' p'strcpūt qñ qsdā accensio nis sue fontus reddūt: cit' quidē flāmā faciū unt/ sed prius in fauillas frigesunt. **A**lij ira ti vtz scdi dicunt' amari z renaces: qz ira diu p'seuerat: z cā nūqz ad extra extēdūt: sed ocul tāt z tps videte expectat. Et bi amarissimi i se ipis extē z seipos marie molestāt. z lōgo tpe iū digēt vt irā suā digerāt: vtz p Arist. vbi s. Et ad hāc irā marie disponit' melē cholici p' p' grol

Irae ras
pina all
ecur
Irae est
bellicio

sed amico suo puniendū tradidit: ne si pl^o iuy
sto pūiret / sifr z ipe puniret. existimās vt parē
mereret respēsiōes culpa serui: z eius i ira ex
arsit i puniēdo. Valer^o tñ ibidē comēdat pla
tonē sup architā phin: dicens q moderatio ar
chite nimis liberal fuit: sed moderatio Plato
nis rēperatior: qz nō negauit i toto correccionē
sive puniēdoz serui: vt fecit architeas: sed amī
co comisit. Sic facere deberēt parētes: vt i ira
grauī nō puniret filios aut filias. Ita dñi z dñe
seruis z ancillis: s; pot^o alteri tūc nō irato illō
comittere. Ita faciunt aliqñ parētes ad filios
scholares: qz p culpīs i ira corripē nolunt: sed
mgt^o scholariū corripieñdū comittūt. ¶ Ter
ciū exemplū ponit Valer^o vbi s. viēz li. iij. c. j.
de eodē Platone dices. q audierat Plato Xe
noclarē suū discipulū de ipō male fuisse locu
rū: q nō credidit. qz nō putabat credibile ab il
lo sibi detrahi: vt quē rācū amauerat ab ipō nō
reamaret. Cuiq; delator iuraret sic esse: rñdit
Plato: q si suus discipul^o illa dixerat: iō fecē:
qz illa expedire videbat. Ecce quō Plato iram
fugit. ¶ Quartū exemplū ponit Valer^o vbi s.
dices. q Siracusā nō nobilis pnceps qzuis nō
fuit platom i scitētia silitis: in moderatōe tñ non
minor. Hic cū a Dionysio tyrāno patria puls^o
meqarā ciuitatē petiit. vbi Theodor^o pncipē
eius dē vrbis adire volēs: fuit multū an fores
reuenē. qd ipe pariter sustinēs suo socio dixit
pariter h ferendū est. Nā z nos cum in gradu
dignitat^o nostre essemus: forsā aliqd tale feci
mus. Ecce quō ille pnceps iram fugit. ¶ Ad
huc aliud exemplū hab: m^o de Theodosio impe
ratorē. q dū irasceret iusta sua vsq; manedisy
ferri pcepit. Nā qdā pbs āmonuit eū. q cū
se iratū sentiret: anecq; sententiā ferret: qrtuor
lras alphaberi iura seipz moose. i. iracim di
ceret: vt inerim eqū refrigerat^o qd faciendū
esset marit^o videret. Qui pcepit mltis suis
vt nihil qd sero pcepisset executiōi mandarēt:
nisi mane h firmaret: z eoduerso. timebat em
ne p iram aliqd iniustū mādaret. Sic q puz in
pmissis pma pars a pncipio fmōis: quō ira sic
deestabil^o testimonio leg^o nālis. qz z tripl^o de
claratū est: vīz p rōnes nāles. p phos z potas
¶ Quātū nūc ad scdm vidē (z p exempla.
dū erit quō ira sic deestabil^o testimonio leg^o di
uinālis: ex canone bible. Pro q norādū q ira
nascit^o ex qrtuoz: vīz

Exemplū

Exemplū

paritētia

Ira et
odiu dif
ferētia du
i pfr

Exemplū

Exemplū

- Ex euidentia aliene felicitatis. i. ex inuidia aliene. pspertacis
- Ex ipacientia iuincibilitatis. i. ex b q mali se vindicare n pnt
- Ex extollentia rapacitatis. i. ex supbia tyrannoz
- Ex negligētia veilitatis. i. ex re/prehensione

¶ Primo ira nascitur ex inuidētia aliene fe
licitatis. sic iratus est Cain contra Abel fra
trem suum vebementer z cōcidit vultus eius

Dei. iij. Hec autē ira ex eo fuit: qz dñs respex
it ad Abel et ad munera eius: et non ad Ca
in. qd ipe Cain cognouit p ignē d celo missum
z sumere munera Abel Sic audies Saul cō
mēdare David dū mulieres in occurū sibi de
ferenti caput philistei egredietes de vniuersis
vrbib; decātabāt. Percussit Saul millerz da
uid decē milia: irat^o est nimis z displicuit ei ser
mo iste in ocul^o ei^o vt habet pmi Reg. xvij. ca.
Sic etiā rex Antiochus audiens p̄lia z vicco
rias Jude machabei/ iratus est anio z congre
gauit magnū exercitū p̄tra Judam zē. vt parz
pmi Mach. iij. Sed qd illis irat^o acciderit p̄z
qz Cain postea occisus sagitta dānar^o. Saul
in bello interfect^o similt^o dānarus. Et Antio
chi exercit^o pstratus z fugat^o zē. sifr dānarus.
¶ Scdo ira nascit^o ex ipacia iuincibilitat^o. Nā
mali p̄tra bonos z etiā malos irascunt^o: qñ nō
possunt eos ad malū ducere v^o a bono retrabe
re: sic irat^o Balac p̄tra Balāa: qz noluit male
dicere pplo dei. Nume. xvij. ¶ Tertio nascit^o
p extollētia rapacitat^o. Nā tyrāni supbi^o s; dñi
cos nō iuētēs cāz p cā sibi figūt cāz iusta: z eos
spoliāt z occidūt. Sic irat^o Abab^o Naborb
vrvineā ei^o auferret: quē iniuste fecit lapidare
iij. Reg. xij. Cuius crīm audistis s. A. de ma
lo iudice. Ita Snacher. b fugiēs a iudea plas
gā quā inculerat de^o circa eū: pcuriēdo p ange
lū de exercitu suo vna nocte: clxxx. milia viro
rū. p^o blasphemā suā. cū reuersus esset domi
irat^o occidit mltos iudeos. qz Tobias occulre
qñtū poruit sepeluit. Tob. j. Sic Amon irat^o
tus z iudeos pcepit illos occidi: p^o Mardo
cheū q ei honore ipendere recusabat: vīz flece
re corā eo genua Nester. iij. sed de^o alit^o ordina
uit: qz ipe suspēsus erat i paebulo qd pauerat
Mardocheo: vīz ibidē. vij. ca. ¶ Quarto orit^o
ira ex negligētia veilitat^o. Mali em irascunt^o
instruētēs z recte eos rephēdētēs. Sic p salu
bre p̄siliū Heliset Naamā iratus recedebat p
mo nolēs lauare se p̄tes in tozane vt mūdare
tur a lepra: licz postea obediuit z mūdāt^o sic
iij. Reg. v. Itē Asa rex irat^o est p̄tra Anani: p
pham rephēdētē eū. ij. Paral. xvj. Itē Dñs
as rex irat^o p̄tra sacerdotes: z minabat eis qz
rephēdebāt eū q adolere incensū. ij. Paral.
xxvj. Sic pncipes iuda irati sūt p̄tra Hieremi
am p̄dicātē z dicētē v̄itatē: z reclusit enz in
carcerē Hiere. xxvj. Ecce qñtū nocet z qz dere
stabile est p̄ctm ire testimonio legis diuine
¶ Tertio ergo pncipal^o oñditur q ira est de
restabilis testimonio leg^o canonice. Primo be
atus Ambrosi^o de serō Joseph: vt habet. xj. q.
iij. i. c. Ira sepe dicit. Ira sepe etiā innocētēs in
crimine adducit. qz dū iusto ampl^o irascimur
z volumus coercere aliena peccata/ grauiora
peccata comittim^o cū errore. Ideo apostol^o ait
ad Rom. xij. Nō vosmetipos defendētēs cha
ris. s; da. locū ire. Scdo ex libro eccl^oastice histo
rie dē v̄ b. xj. q. iij. Lū apd thesalonicā vbi dē

¶

De nocumētis ire

Quum apud thessalonicā seditione exorta quidam
ex militibus vi impetrasset populi furentis
exercitus. Theodosius spernit nūcū atrocitate sue
censurā ad ludos circenses mutari p̄lū: eiq; ex i
prouiso circūfūdī milites: atq; obtruncare pass
sim. p̄t q̄sq; occurrisset gladio iuberet. et vni
dicā dari n̄ rōni: s; furori. Hoc cū a sacerdoti
bus itale argueret: agnouit delictū: culpāq;
cū lachrymis p̄fessus publicā p̄nāz i p̄spū ro
tius ecclie exegit. Et sibi ascriptū ep̄s absq; re
gali fastigio patiens ēpleuit. Hec ibi. Qualit
rūq; illo casu tā exp̄sso Ambrosius excoicauerit
Theodosiū: et ingressū ecclie sibi p̄hibuerit: ha
bet. xxiij. q. viij. Et cōuenio. et xviij. dist. Duo sūt
¶ Tertio beatus Greg. Nauricio impatori: ve
habet. xi. q. iij. c. illa p̄posito. sic dicit. Illa p̄posi
toz. sollicitudo vtilis ē: illa cautela laudabilis:
in q̄ totū rō agit et furor nihil sibi vendicat: re
strigēda sub rōne p̄as est. ne qd agendū pus
q̄ p̄citata ad tranquillitātē mēs redcat. nā com
mortonis tpe iustū putat omne qd fecerit. vbi
nota x̄bū cōmortonis tpe rē. ¶ Quarto Eudre
de ve scribit Greg. et habet. xi. q. iij. Sūmope.
Sūmope p̄cauendū est: vt reccozes ecclie et q̄
publice iudicia exercēt: in dicendis sententijs n̄
latenus leuitare aut furore ducti sint p̄cipites
s; causis p̄ diligēt ventilatis cū res q̄ igno
rabat plene ad noticiā venerit: tūc diuina et b̄na
na lex reuoluat. et fm qd ibi p̄stitū est p̄sona
rū acceptioe remota diffinitiuā snia. p̄feratur.
Dinc est q̄ moyses q̄relas p̄lī sp̄ ad deū in ca
bernaculū ingressus referebat. et iux qd dñs i
pabat iudicia p̄ponebat. n̄m̄ nos instruens:
ve nō ex corde n̄ro / sed ex p̄cepto diuino cōdēna
tōis v̄ iustificatiōis sniam p̄feram. Hec ibi.
De q̄s lōge sūt illa nūc a p̄ncipib; . D q̄s lōge
sūt hec ab eoz officialib; . q̄ nisi p̄cio saginent
vix iustā sniam admittit. tot h̄nc mali et iustū
inrecessozes: tot aduocatos: tot p̄morozes et
iusticiā ipediētes. recepti munerib; q̄ iustū nō
dico iusticiā vix cōsequi: sed et vix admittit. et cū
ira aliq̄nēs ab his q̄ iusticiā m̄strare et pmoue
rēt deberēt / repellit. Abijcēda ḡ ē a nob ira tan
q̄ deestabil et nocua rē. ¶ Ad h̄ fac etiā dēam
Gre. v. mo. vbi sic ait. Quāta sit iracūdie cul
pa pensare possum; : p̄ quā paria p̄dit. vt qd: q̄
ve ordie sit agēdū oino nesciat. qz n̄m̄ intel
ligēte lucē ira subtrahit: cū mentē pmouēdo
p̄fundit. Per irā iusticiā relinq̄: qz dū p̄curba
ra mens iudiciū sine rōne exasp̄at oē qd furor
suggerit rectū putat. Per irā gr̄a vite socialis
amittit. p̄ irā p̄cordia rūpit. p̄ irā lux veritatis
amittit. qz cū vici iracūdia p̄fusōis tenebras
icurrēt: his dō radiū sue cognitiōis abscondit. Hec
ille. ¶ Pr̄ ḡ ex p̄missis quōd ira ē deestabil et
stionio legi n̄alis / legis diuine / et legis canonice
ec. p̄ qd culib; hoi diligēt iuglādū ē ve nō
p̄mittat irā se vinci. Implorem; ḡ diuinā cle
mētā vt sua benignitate nos respiciat et gr̄a ne
i nob dñct ira. Et si aliq̄n nos p̄ringat irasci: ne

tal' ira ducaet i p̄m: iux thema. Irascimini et no
li. pec. Qd nob concedere dignit dñs n̄r Iesus
ch̄s in secla benedict; Amen

De malis et nocumētis q̄ inferit ira
Sermo. XLIII.

Irascimini et noli
te peccare. ps. iij. ¶ In p̄c. f. audistis
quōd ira sit deestabil' triplici testimo
monio: vix legis nature / legis diuine / et legis ca
nonice. Et q̄lit h̄ sūt on̄sū ex lege nature: p̄ rō
nes naturales: p̄ p̄hos et poetas: et p̄ exēpla gē
tiliū et alioz. Et quōd p̄ legē diuinā on̄sum est
irā nasci ex q̄tuoz. Ex inuidia: ex impacia: ex
supbia p̄ranoz. ex negligētia eoz: q̄ nō accipit
vni correctōz et emēdatōz. Sed p̄ legē canonice
cā on̄sū est i exēplis p̄limoz irā eē deestabilē.
Et q̄uis hec oia sint hoi mala et nocua ex ira
p̄ueniētia. tū sp̄alr nūc cogitauit dicere de p̄l
bus alijs mal' et nocumētis q̄ inferit irā: q̄ culib;
bz hoi s; b̄n accēdēda: et p̄ h̄ ira vitāda iux the
ma Irascimini et noli. pec. vbi s;. Pro gr̄a Bue
maria. Irascimini et nolite peccare. vbi s;.

¶ Circa hec x̄ba ebema; ē diligēt' accēdēdū
q̄ ira ē m̄strū nocua et mala p̄ q̄tuoz cās irā
¶ Displicet deo (sc̄ptas quia
¶ Placet diabolo
¶ Nocet irascēti siue p̄po s̄biecto
¶ Nocet primo

¶ Hospitiū ei' turbat
¶ Pr̄o ira displicet Teplū dei incēdit
deō p̄pter tria: qz In homie deo dñū suū au
fert

¶ Pr̄mo ḡ ira displicet deo: qz hospitiū ei' tur
bat: iuxta illud ad Ep̄. iij. Nolite cōtristare Ira hoi
sp̄m̄ sc̄m̄. Sup ḡ dicit Greg. Dū ira aim p̄llat sp̄itū d̄
sp̄ūs sancto suā habitacionē p̄rurbat. Imo q̄n' turbat
qz totā trinitatē / p̄rem et filiū et sp̄m̄ sc̄m̄ d̄ suo
hospitiū expellit: et diaboliū intrōducit. Sicut
em̄ iux p̄pham i ps. In pace facit' loc' dei sic i
irafact' ē loc' diaboli. qd b̄n p̄z p̄ exm̄ qd refert
Greg. ij. dial. et habet etiā in Utrasparz: quōd q̄ Exēplū
dā iudeus in tēplo idolorū nocte hospitat' / au
diuit p̄ncipē demonioz i cathedra sedentē ad
se vocare ceteros demōes: et qd egissent p̄sc̄u
tari. Qui int' ceteros vnus dixit: q̄lit p̄ irā et dis
cordiā i quadā puincia bella plurima suscitaf
set et sanguinē multū effūdisset in. xxx. diebus.
Alter dixit in quadā ciuitate in nuptijs se fuis
set: ibi iras et rixas hoim cōmouisset: multum
sanguinē effūdisset: et tandē sponsū occidisset: in
decē dieb; et rāmen de oib; illis malis p̄ncipē
demonū nō erat p̄rens. sed illos flagellari fec
cit: eo q̄ non plura mala p̄perauerit. Ecce q̄n
mō loc' diaboli ē i ira. Et iō ap̄s vbi s;. ad Ep̄.
iij. p̄ q̄ dicit. Sol n̄ occidat sup iracūdiā v̄ iam
starim subiungit. Nolite locū dare diabolo. q.
dice. per iram datur locus diabolo. ¶ Ex illo

Ira tem
plū di ac
sendit

Exēplū